

Hediyedir! Alabilirsiniz! • It's free! You can take it!

suçüstü

2025 - EYLÜL - İÇEF ÖZEL

polisiyemiz var!

SUÇÜSTÜ NEDEN VAR VE NEDEN BURADA?

SUÇÜSTÜ 2024 yılının Ocak ayından bu yana www.sucustu.net adresinde iki ayda bir, dijital ve ücretsiz yayınlanan bir disiplinlerarası suç kültürü dergisi. Röportajlar, akademik çalışmalar, kitap kritikleri, sinema ve dizi eleştirileri, şiir, konsol oyunu incelemeleri, suç öyküleri ve suçla dair aklınıza gelebilecek her disiplinden içeriğe yer veriyor. İlk sayımızdan bu yana, çocuk edebiyatında suç anlatılarının çok kıymetli olduğunu biliyoruz. Çünkü yazarlarımızın pek çoğunun okuduğu ilk kitaplar bile suç / polisiye türünde!

2. İstanbul Uluslararası Çocuk Edebiyatı Festivali'ni de bu nedenle kıymetli buluyoruz. Sizi, yazarlarımızın çocukken okudukları ilk suç - polisiye kitaplarıyla baş başa bırakıyoruz!

suçüstü

İÇEF ÖZEL
2025 EYLÜL

ISSN NUMARASI: 3062-2913

WHY DOES SUÇÜSTÜ EXIST, AND WHY IS IT HERE?

SUÇÜSTÜ is an interdisciplinary crime culture magazine, that has been published bimonthly, digitally and free of charge at www.sucustu.net since January 2024. It features interviews, academic studies, book reviews, film and TV critiques, poetry, console game analyses, crime stories, and content from every discipline you can imagine related to crime.

Since our very first issue, we have recognized the great value of crime narratives in children's literature. After all, many of the very first books our writers ever read were in the crime / detective genre!

That's why we also find the 2nd Istanbul International Children's Literature Festival especially meaningful. And now, we invite you to revisit the very first crime and detective books our writers read in their childhood!

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
ALPER KAYA
YAYIN KURULU
EVLIYA ÇELEBİ
EYLÜL İDEMEN DOĞRAMACI

KAPAK TASARIM
GÖRSELLER VE MİZANPAJ
ALPER KAYA
EDİTÖR
GİZEM ŞİMŞEK KAYA

2. İstanbul Uluslararası Çocuk Edebiyatı Festivali'nin destekçileri arasında olmaktan çok mutluyuz! Hatta o kadar mutlu olduk ki, yazarlarımıza bu etkinlik için bir seçki daveti yolladık: "Çocukken ilk okuduğunuz suç / polisiye kitabı neydi?"

Birbirinden güzel cevaplar geldi.
Gelen cevapları bu kitapçıkta sizinle paylaşıyoruz!

We are delighted to be among the supporters of the 2nd Istanbul International Children's Literature Festival! In fact, we were so thrilled that we sent our authors a special invitation for this event: "What was the first crime/detective book you read as a child?"

The answers we received were wonderfully diverse.
In this booklet, we are excited to share them with you!

Katkıda Bulunan Yazarlarımız / Contributing Authors
(Alfabetik) / (Alphabetical)

Ahmet Vehbi Doğramacı
Ahmet Ziya Yıldırım
Alper Kaya
Aslı Geren
Bilgen Ülgen
Bilgütay Hakkı Durna
Buse Sevindik
Eylül İdemen Doğramacı
Gizem Şimşek Kaya
Halis Koç
Hüseyin Sadıç
İlhan Alemdar

AHMET VEHBİ DOĞRAMACI

Yüksek iç mimar ve görsel sanatçı.
Senior interior architect and visual artist.

Çocukken okuduğum ilk polisiye kitap, Ömer Seyfettin'in Perili Köşk'üydü. Muhtemelen henüz ortaokulda bile değildim. Beni en çok heyecanlandıran, kitabın kapağındaki hayaletin gerçek çıkıp çıkmayacağı sorusuydu. Öykünün sonunda hayaletin bazı çıkarlar için düzenlenmiş bir oyunun parçası olduğunu öğrenmek, heyecanımı söndürmekten çok rahatlamamı sağlamıştı. Bunda polisiyenin ana unsurlarından biri olan akılcılığın verdiği güven hissinin etkili olduğunu düşünüyorum.

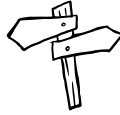
The very first detective story I encountered as a child was Ömer Seyfettin's Perili Köşk (The Haunted Mansion). I must have been younger than middle school age, still at that stage where a book's cover could spark endless wonder. What thrilled me most was the lingering question: would the ghost staring out from the cover prove to be real? By the end, discovering that the apparition was nothing more than part of a carefully staged scheme, designed for someone's gain, did not disappoint me—it brought relief. That moment revealed to me one of the genre's greatest promises: the quiet reassurance that lies in rationality, the certainty that reason can strip away fear and mystery.

AHMET ZİYA YILDIRIM

Polisiye türünde eserler veren bir yazar olmasının yanı sıra, Microsoft'ta Kıdemli Program Yöneticisi olarak çalışıyor.

In addition to being an author of works in the detective genre, he works as a Senior Program Manager at Microsoft.

Çocukken okuduğum ilk polisiye deneyimim Edward Packard'ın "Macera Tüneli" serisiydi. Bu kitapların en büyüleyici yanı, hikâyenin ortasında "Eğer şüpheliyi takip etmek istiyorsan 47. sayfaya git, eğer ipucu aramak istiyorsan 23. sayfaya git" gibi seçenekler sunmasıydı. İlk kez bir kitapta dedektiftim ve hikâyenin nasıl ilerleyeceğine ben karar veriyordum. Bazen yanlış seçim yapıp hikâyenin kötü bittiği sayfalara gelirdim, o zaman başa dönüp farklı kararlar verirdim. Bu deneyim bana hem okuma sevgisi aşıladı hem de her gizemde birden fazla çözüm yolu olabileceğini öğretti.

My first crime/mystery experience as a child was Edward Packard's "Choose Your Own Adventure" series (published in Turkish as "Macera Tüneli"). What fascinated me most about these books was how they offered choices in the middle of the story: "If you want to follow the suspect, go to page 47. If you want to search for clues, go to page 23." For the first time in a book, I was the detective and I was deciding how the story would progress. Sometimes I made wrong choices and ended up on pages where the story ended badly, then I would go back to the beginning and make different decisions. This experience not only instilled in me a love of reading but also taught me that every mystery can have multiple solutions.

ALPER KAYA

Romanlar ve araştırma kitapları yazar, SUÇÜSTÜ Dergisi'ni yayınlar, OT Dergi'de disiplinlerarası suç kültürüne dair yazılar yazar.

He writes novels and research books, publishes SUÇÜSTÜ magazine, and contributes articles on interdisciplinary crime culture to OT magazine.

Çocukluğumda, yaşadığım küçük Karadeniz kasabasındaki az sayıda kitapçıda o muzip hırsıza rastlayınca çok heyecanlandığımı hatırlıyorum... Evet, Cingöz

Recai'den bahsediyorum! Kabul ediyorum, ondan önce Enid Blyton'ın kitaplarını da Macera Tüneli serisini de okumuştum ancak beni polisiyeyle veya daha geniş bir şekilde ifade edecek olursak suç edebiyatıyla gerçek anlamda tanıştıran, Peyami Safa'nın Server Bedi mahlasıyla yazdığı yerli Arsen Lüpen'imiz Cingöz Recai'nin serüvenleri oldu. Onun maceralarını ilk kez okuduğumda kendi kendime "Bir dakika, burada acayip ilgi çekici bir şeyler var!" dediğimi hatırlıyorum. Çünkü her ne kadar yabancı bir karakterin yerelleştirilmesi olsa da, Safa'nın Cingöz Recaisi oldukça 'bizden' birisiydi. Dolayısıyla, onunla tanışmak bu türe olan bilinçli okuyucu kimliğimi şekillendiren ilk adımdı.

I still remember the excitement I felt as a child when I first came across that mischievous thief in one of the few bookshops in my small Black Sea town... Yes, I'm talking about Cingöz Recai! I must admit, before that I had read many of Enid Blyton's books and Choose Your Own Adventure series, yet

I could never quite bring myself to start the physical books I owned.

Everything changed, however, when I finally picked up Stephen King's The Outsider, a novel everyone was talking about at the time. From there, I was drawn irresistibly into the adventures of our very own Turkish "Arsène Lupin," created by Peyami Safa under the pen name Server Bedi--and it was through Cingöz Recai's escapades that my true relationship with crime literature began.

I still recall the very first time I read his stories and thought to myself: "Wait a minute, there's something incredibly captivating here!" Because even though he was, in essence, a localized version of a foreign character, Safa's Cingöz Recai felt unmistakably like one of us. Meeting him was, without doubt, the very first step in shaping my conscious identity as a reader devoted to the genre of crime fiction.

AŞLI GEREN

İnsanlar kendilerini anlatamadığında, hikâyelerimdeki cümlelerde kendi seslerini bulsun istiyorum.
When people cannot express themselves, I want them to find their own voices in the sentences of my stories.

Çocukken pek çok farklı internet platformunda polisiye öyküler okumuş olsam da, fiziksel olarak aldıklarım bir türlü başlayamıyordum. Ta ki Stephen King'in Yabancı kitabı herkesin diline düşene kadar. Kitabı okumayacağımı düşünsem de siparişimi vermiştim. Bu suç derlemesinde yazımı okuduğunuza göre sonucu tahmin etmişsinizdir; evet, kitabı bir türlü elimden bırakamadım. Her cümleyi merakla okuyordum ve sonrasında kitaplığımdaki okunmayı bekleyen romanlarımı da elime almaya başladım. Stephen King ne kadar korku ve gerilimde usta olsa da, beni polisiye yönüyle çekmişti. Kabul ediyorum birçok insan için başlangıç olarak Stephen King'i söylemek klişe duruyor olabilir ama eh, hepimizin hayatında biraz klişe olmalı öyle değil mi?

As a child, I read countless detective stories scattered across various online platforms, yet I could never quite bring myself to open the physical books I owned. That changed the moment Stephen King's The Outsider became the talk of everyone around me. I ordered it, half-convinced I would never actually read it. But since you're reading my piece in this crime anthology, you can already guess the outcome: I couldn't put it down. I devoured every sentence with curiosity, and soon after, I began pulling other long-neglected novels from my shelves.

Although Stephen King is widely celebrated as a master of horror and suspense, it was his crime storytelling that captured me. I admit, for many, naming Stephen King as a starting point might sound like a cliché. But then again, don't we all need a little cliché in our lives?

BİLGEN ÜLGEN

Yayıncılık alanında pazarlama faaliyetlerinin nasıl daha iyi olabileceğine profesyonel düzeyde kafa yoruyor ve kitap incelemeleri yazıyor.

She reflects professionally on how marketing activities in publishing can be improved and writes book reviews.

Çocukken okulda Kaşığı ya da Diyet gibi kitapları okumak zorunluydu ve ben de okuyordum ama bundan hiç keyif almadığımı çok net anımsıyorum. Özellikle o yıllarda Türk edebiyatı denildiğinde akla genellikle bu kitaplar gelirdi. O sırada annemle babam ise Agatha Christie okuyordu; kütüphanemizde külliyesi vardı ve misafirliğe gittiğim her evin salonunda da bu kitapları görürdüm. Ne zaman okumak istesem büyüklerim izin vermez, yaşıma uygun olmadığını söylerdi. Bana kalırsa da Diyet bana göre değildi. Yine de okumaya başladım ve ilk okuduğumda tam olarak olayları anlamasam da hikâyelerin içine dalmak, karakterleri kafamda canlandırmak inanılmaz keyifliydi. O an fark etmeden, suç edebiyatına olan ilgim başlamış oldu.

As a child, we were required to read books like Ömer Seyfettin's The Currycomb or Diyet at school, and I did read them, but I clearly remember not enjoying it at all. At the time, when people spoke of Turkish literature, these works were usually the first that came to mind. Meanwhile, my parents were reading Agatha Christie; we had a whole collection of her books in our library, and I would see them displayed in the living rooms of nearly every house we visited. Whenever I wanted to read them myself, the adults wouldn't allow it, saying they weren't suitable for my age. To be honest, I didn't think Diyet was suitable for me either. Still, I began reading, and even though I couldn't fully grasp the events the first time, immersing myself in the stories and picturing the characters in my mind was incredibly enjoyable. Without realizing it, that was the moment my fascination with crime literature truly began.

BİLGÜTAY HAKKI DURNA

Hukuksuz bir ülkede avukat, polisiye-kolilik, ama esasen Öykü'nün ve Barış Kubilay'ın babası.
A lawyer in a lawless country, a crime-fiction addict, but above all the father of Öykü and Barış Kubilay.

Çocukluğumda ilk okuduğum suç kitaplarını düşündüğümde aklıma yaz tatillerinde Devrek'te serilerini tamamlamaya çalıştığım (Evet, o zamanlar Devrek'te kitap satan birden fazla dükkân vardı!) Enid Blyton'un gizemli, macera kitapları geldi: Gizli Yediler, Afacan Beşler, Korkusuz Üçler. Her kitap sizi de içine alan bir serüvendir, çözülmesi gereken bir gizemdir: "Birdenbire korkunç ve tüyler ürpertici bir çığlık duyuldu. Üç çocuk yarı korku ve yarı dehşet içinde kalakaldılar."

Enid Blyton'un eserleri hayal gücümü ve bugün hiç bitmeyen okuma (ve polisiye roman okuma) iştahımı tetikleyen kitaplardı. Şimdi bu satırları yazarken, annemin kitaplığında hala duran kitapları karıştırırken, bugün dahi "Ben bunları tekrar okuyayım" diye düşündüğüm kitaplar... Keşke günümüz çocukları da ilk birkaç sayfasını çevirseler. Sonrasında ellerinden bırakamayacaklarına eminim.

When I think back to the first crime books I ever read in childhood, my mind immediately returns to the summers I spent in Devrek, trying to complete the series of Enid Blyton's mysterious, adventurous stories (yes, back then Devrek had more than one bookshop!). The Secret Seven, The Famous Five books was an adventure that swept you along, a mystery waiting to be solved: "Suddenly, there was a terrible, blood-curdling scream. The three children stood frozen, caught between fear and horror."

Enid Blyton's works were the books that ignited my imagination and sparked the endless appetite for reading (especially crime novels) that I still carry with me today. Even now, as I write these lines, leafing through those same books still resting on my mother's bookshelf, I catch myself thinking: "I should read these again." If only today's children would turn just the first few pages—I'm certain they would never be able to put them down.

BUSE SEVİNDİK

Film / tiyatro yapım şirketi ve sanat merkezi olan Eoyoz Akademi Sanat Merkezi'nde 14 yıldır yöneticilik ve eğitimlik yapıyor; aktif olarak da sinema ve tiyatro oyunculuğunu bir arada sürdürüyor.

She has been working as a manager and instructor at Eoyoz Academy Art Center, a film/theater production company and arts center, for 14 years; and she continues to actively pursue both cinema and theater acting.

Çocukluğumda kitapkurdu olmaya bilim kâhini Jules Verne'in büyüdü dünyasına adım atarak başladım. Afrika'nın gizemli topraklarında geçen nefes kesici bir yolculuğu anlatan “Balonla Beş Hafta” , okyanusların derinliklerinde unutulmaz bir macera sunan “Deniz Altında Yirmi Bin Fersah”, genç bir kaptanın cesaret ve liderlik dolu hikayesini anlatan “On Beş Yaşında Bir Kaptan”, bir grup çocuğun zorlu doğa koşullarında hayatta kalma mücadelesini gözler önüne seren “İki Yıl Okul Tatili”, hız ve heyecan dolu bir dünya turu yaptıran “Seksen Günde Dünya Turu” ve niceleri hayal gücümü harekete geçirerek bana muazzam katkı sağladılar. Macera türü ile başlayan bu tutku tabii ki Sherlock Holmes karakterinin hayatıma girmesi, polisiye türüne de yönelmemi sağladı. Bu karakterle henüz tanışmamış bir çocuk gördüğümde, 2020 yılında okuyucularla buluşan “Çocuklar İçin Sherlock Holmes” setini mutlaka öneriyorum!

I began my journey as a bookworm in childhood by stepping into the magical world of Jules Verne, the prophet of science. Five Weeks in a Balloon, which recounts a breathtaking journey across the mysterious lands of Africa; Twenty Thousand Leagues Under the Sea, offering an unforgettable adventure in the depths of the oceans; Dick Sand, A Captain at Fifteen, telling the story of a young captain's courage and leadership; Two Years' Vacation, portraying a group of children struggling to survive under harsh natural conditions; Around the World in Eighty Days, a whirlwind tour of speed and excitement—and many others—all sparked my imagination and enriched me beyond measure.

This passion, born with adventure stories, naturally led me toward the detective genre once Sherlock Holmes entered my life. Whenever I meet a child who has not yet been introduced to this legendary character, I always recommend the Sherlock Holmes for Children set, published in 2020.

EYLÜL İDEMEN DOĞRAMACI

Yazar, çevirmen ve öğretim görevlisi; Gece Nöbeti, Indigo McCloud'un Çok Tehlikeli Kız Kardeşleri ve Montgomery Bonbon: Müzede Cinayet başta pek çok kitabı Türkçeye kazandırdı.

Author, translator, and lecturer; she has brought many books into Turkish, most notably Nightwatch on the Hinterlands, The Very Dangerous Sisters of Indigo McCloud, and Montgomery Bonbon: Murder at the Museum.

Cingöz Recai ile yanlış hatırlamıyorsam altıncı sınıfın sömestr tatilinde, rahmetli dedemin kitapları arasında kaybolduğum bir günde, Esrarlı Köşk'te tanıştım. Dönem diline ait çoğu sözcük bana pek tanıdık gelmemiştir ama konu epey heyecan vericiydi; kitap ertesi gün bitmişti. Esrarlı Köşk, beni hem Cumhuriyet'in erken dönemlerindeki dil kullanımıyla hem de polisiye türüyle tanıştırması bakımından hayatımın mihenk taşlarından biri oldu. Üstelik ana karakterin tüm nezaketine ve görgüsüne karşın aslında bir hırsız oluşu ve benim bu gerçeğe karşın Cingöz Recai'ye pek de kızamamam, insan doğası üzerine düşüncelerimin şekillenmesinde de rol oynamıştır muhakkak.

If I remember correctly, I first met Cingöz Recai during the winter break of sixth grade, on a day when I had lost myself among my late grandfather's books, in the pages of Esrarlı Köşk (The Mysterious Mansion). Many of the words from the language of that era were unfamiliar to me, yet the story itself was so thrilling that I finished it by the very next day. The Mysterious Mansion became a true milestone in my life—not only because it introduced me to the detective genre, but also because it opened a door to the language of the early Republican period.

What struck me most, however, was the paradox at the heart of the novel: despite the main character's charm and refined manners, he was, after all, a thief. And yet, even faced with this truth, I found it impossible to be angry with him. That contradiction, I believe, played a role in shaping my reflections on the complexities of human nature.

GİZEM ŞİMŞEK KAYA

Akademisyen, yazar, film eleştirmeni; sinemaya dair, başta Türk korku sineması alanında olmak üzere 10'dan fazla kitabı var.

An academician, author, and film critic; she has written more than ten books on cinema, primarily in the field of Turkish horror cinema.

Çocukluğumda polisiye ve diğer türlerle tanışmama vesile olan seri Macera Tüneli olmuştu. Seride ilk olarak Zaman Tüneli'ni okumuş sonrasında serinin tüm kitaplarını okurken Bay Thrombey'i Kim Öldürdü? kitabıyla birlikte polisiyeyle de ilişkim kurulmuştu. Kendi kararlarını verdiği, her seferinde kararların sonucu farklı bir sona ulaştığın bu seri benim bilimkurgudan korkuya, polisiyeden fantastiğe tüm türlerle tanışmama vesile olan seridir. Okumayı sevmeyen birçok çocuğu okumayı sevmesini sağlamak amacıyla ödünç verdiğim kitaplar halen kitaplığımın en değerli hazinesi konumunda. Ama hayır artık ödünç vermiyorum :)

The series that first introduced me to detective stories—along with many other genres—was "Choose Your Own Adventure". I began with The Cave of Time, and as I eagerly made my way through the rest of the series, my connection to crime fiction truly began with Who Killed Harlove Thrombey? What fascinated me most was the freedom it offered: in these books, you make your own choices, and each decision carries you toward a different ending. It was through this series that I first encountered the full spectrum of genres—science fiction, horror, detective fiction, and fantasy—each one opening a new door in my imagination. Those volumes, which I often lent to friends in hopes of helping children who didn't enjoy reading to discover its magic, still remain the most treasured pieces in my library. But no, I don't lend them out anymore. :)

HALİS KOÇ

Aslen mühendis, aynı zamanda suç romanları yazıyor; çocukluğundan bu yana tutkunu olduğu yazarlık onun ayrılmaz bir parçası.

Originally an engineer, he also writes crime novels; writing has been an inseparable part of him since childhood.

Çocukken okuduğum Sherlock Holmes romanları beni çok etkilemişti. On iki yaşındaydım. Farklı türlerde kitaplar okuyordum. Dünya klasikleri, Türk edebiyatının klasikleri... Fakat Sherlock Holmes romanlarını okumaya başlayınca adeta büyülendim. Delil arayışı, romanlar boyunca süren gizem, sürekli insanın zihnini diri tutan katil kim sorgulaması, parçaları birleştirerek katile ulaşma kurgusu çok ilgimi çekmişti. Fakat yıllar sonra anladım ki; polisiye edebiyat sadece bir katil arama kurgusu değildir. Polisiye edebiyat insan doğasının en karanlık tarafı olan suç işleme dürtüsüne ışık tutan bir fenerdir aynı zamanda.

As a child, I was deeply influenced by the Sherlock Holmes novels - I was only twelve at the time. I read books from many different genres, from world classics to the great works of Turkish literature, but when I discovered Conan Doyle's detective stories, I was utterly captivated. The meticulous search for clues, the mystery that lingered from the first page to the last, the constant question of 'who is the culprit?', and the brilliance of piecing everything together to unmask the criminal-all of this fascinated me. Yet it was only years later that I realized detective fiction is not merely about the pursuit of a murderer. It is also a lantern held up to the darkest impulses of human nature, illuminating the shadows within us.

HÜSEYİN SADIÇ

50'li yaşlarını bitirmek üzere olan, iflah olmaz bir polisiye kitap, film delisi.

About to leave his fifties behind, he is an incurable fanatic of crime novels and films.

İlk okuduğum polisiye olmamasına rağmen ebeveynlerimin “Bunlar çocuklara daha uygundur” şeklinde itelemeleriyle ilk okuduğum çocuk polisiye kitapları, Enid Blyton’ın yarattığı Afacan Beşler ve Gizli Yediler serileriydi. Kahramanlarının isimlerinin (Julian, Dick, Ann, George ve köpeği Timmy) bile Türkçeleştirildiği (Reis, Miço, Hako, Gamze ve köpeği Pafi) baskılardı bunlar. Afacan Beşler 2İ, Gizli Yediler ise İ5 kitaptan oluşuyordu. İlk baskıları 1940’ların sonundan itibaren yayımlanmış olup yanlış hatırlamıyorsam bizde 70’lerin sonunda piyasaya çıkmıştı. Afacan Beşler, benim de dahil olduğum halk katmanına daha yakinken, Gizli Yediler ise daha çok bizim deyimimizle “apartman çocuğu” tanımına uyuyordu. Her bir kitabı zevkle okuyup, “Elalemin çocukları neler yaşıyor yahu?” diye hayıflandığım günlerdi. Bizim oyunlarımıza uzaktı konular ama yaşanan heyecan, gizemlerin çözülmesi, bilinmeyenin peşinde koşmak her çocuğun hayali değil mi? Bu yüzden heyecanla okumuştum. Oradan direkt Mike Hammer ve Velda’nın maceralarına geçişim oldukça çarpıcı olmuştu. Bu minik polisiyeleri Jules Verne’in kitaplarıyla aynı zamanlarda okumuştum ve hiç unutmadım. Eskiden ne güzeldi eskiler :)

5 7

Although it wasn’t the first detective fiction I ever read, my parents nudged me toward children’s mysteries, saying, ‘These are more suitable for kids.’ That’s how I first encountered Enid Blyton’s Famous Five and Secret Seven series—though in the Turkish editions, even the heroes’ names were localized: Julian, Dick, Anne, George, and their dog Timmy became Reis, Miço, Hako, Gamze, and Pafi. The Famous Five consisted of 2İ books, while the Secret Seven had İ5. If I remember correctly, their first Turkish editions appeared toward the end of the 1970s. The Famous Five felt closer to the world of children like me, while the Secret Seven seemed to belong more to what we would call ‘apartment kids.’ I read each book with delight, often lamenting, ‘What amazing adventures other children get to live!’ Even if their stories were far from my own childhood games, the thrill, the mysteries, and the chase after the unknown were every child’s dream, weren’t they? That is why I devoured them so eagerly. My leap from these little mysteries straight into the adventures of Mike Hammer and Velda was, in hindsight, quite striking. I read those slim detective tales around the same time as Jules Verne’s novels—and I have never forgotten them. There was something truly beautiful about those days.

İLHAN ALEMDAR

Sanatın hafızasında tarihiçi, gizlerin eşliğinde polisiye muhibbi, harflerin büyüünde kitap müptelası...
A historian in the memory of art, a devotee of crime fiction at the threshold of mysteries, a book addict
enchanted by the magic of letters...

Boğazdaki Gölgele*ri*'i* ilk kez elime aldığımda on dört yaşımdaydım. Kitabın kapağı biraz yıpranmıştı, sayfaları sararmış, eski kâğıdın o hafif asitli kokusu burnuma sinmişti. Sahaf raflarından çıkıp elime geçmişti sanki; o kokuyla birlikte romanın karanlığına girdim. Anlatılan sadece bir casusun serüveni değildi. İstanbul'un kendi gölgeleri*yi* bana açılan. Galata'nın taş basamakları, Pera'nın hanları, gece vakti Boğaz kıyısında ay ışığının suda eriyip karanlığa karışması... Hepsi satırlardan taşarak zihnime yerleşti. OSS-II7'in izini sürerken ben de onunla beraber şehrin sokaklarında yürüyordum. Kitapta karşıma çıkan kadın, bazen güven veriyor, bazen ürkütüyordu; yüzündeki değişim, İstanbul'un da değişen yüzü gibiydi. Roman bittiğinde fark ettim ki bana kalan ne silahların gölgesi ne de casusların sırlarıydı. Kalan, şehrin hafızasıydı. O gölgeler hâlâ aklımda; hem içine çeken, hem uzaklaştıran, insanı kendi karanlığıyla yüzleştiren bir belirsizlik gibi. O günlerde bütün bunları yalnızca macera sanmıştım. Bugün geriye dönüp baktığımda, bunun İstanbul'un bana sorduğu ama cevabı olmayan bir soru olduğunu anlıyorum.

* Jean Eruce, Boğazdaki Gölgele*ri* (Ombres sur le Bosphore), İstanbul: Ekicigil Yayınevi, 1955.

I was fourteen the first time I picked up Ombres sur le Bosphore. The cover was a little worn, its pages yellowed, carrying that faintly acidic scent of old paper that clung to my nose. It felt as though it had slipped straight off the shelves of a secondhand bookshop into my hands. With that smell, I stepped into the darkness of the novel. What unfolded was not merely the adventure of a spy—it was Istanbul's own shadows opening themselves to me.

The stone steps of Galata, the inns of Pera, the moonlight dissolving into the Bosphorus waters at nightfall—all spilled from the lines of the book and took root in my imagination. As I followed OSS-II7's trail, I was walking the city's streets alongside him. The woman I encountered in the story sometimes offered comfort, sometimes unease; the shifting contours of her face mirrored the changing face of Istanbul itself.

By the time the novel ended, I realized that what lingered with me was not the shadow of guns nor the secrets of spies. What remained was the memory of the city. Those shadows still stay with me—at once alluring and distancing, a haze that confronts you with your own darkness. Back then, I thought it was all simply adventure. Looking back now, I see it was in fact a question Istanbul posed to me—one that has no answer.

